

SEPTIMIU PANAINTE

Dreptul individual al muncii

Curs universitar

Ediția a 2-a, revizuită și adăugită

 Editura
Hamangiu

CUPRINS

Capitolul I. Noțiuni introductive	1
<i>Secțiunea 1. Considerații preliminare</i>	1
§1. Privire diacronică asupra dreptului muncii	1
§2. Definiția și obiectul dreptului muncii	4
§3. Trăsăturile caracteristice ale raporturilor juridice individuale de muncă	8
§4. Delimitarea raporturilor de muncă de alte raporturi juridice	9
<i>Secțiunea a 2-a. Izvoarele dreptului muncii</i>	13
§1. Izvoarele internaționale	14
1.1. Acte adoptate la nivelul Organizației Națiunilor Unite	14
1.2. Convențiile și recomandările Organizației Internaționale a Muncii	15
1.3. Norme adoptate de Consiliul Europei	17
1.4. Norme adoptate la nivelul Uniunii Europene	18
§2. Izvoarele formale interne	22
2.1. Izvoare comune cu cele ale altor ramuri de drept	22
2.2. Izvoare specifice dreptului muncii	26
<i>Secțiunea a 3-a. Principiile dreptului muncii</i>	29
§1. Principiul libertății muncii	29
§2. Principiul egalității de tratament	31
§3. Principiul protecției salariaților	39
§4. Principiul libertății de asociere	40
§5. Principiul consensualității	42
§6. Principiul bunei-credințe	44
Capitolul II. Contractul individual de muncă	46
<i>Secțiunea 1. Noțiune și reglementare</i>	46
<i>Secțiunea a 2-a. Caracterile și modalitățile juridice ale contractului de muncă</i>	47
§1. Caracterile juridice ale contractului de muncă	47
1.1. Din punct de vedere legal	47
1.2. Din punct de vedere al clasificărilor doctrinare	49
§2. Modalitățile contractului individual de muncă	51
<i>Secțiunea a 3-a. Încheierea contractului individual de muncă</i>	52
§1. Condițiile de validitate a contractului individual de muncă	52
1.1. Clasificarea condițiilor de validitate	52
1.2. Condiții de validitate generale, comune tuturor contractelor	53
1.3. Condiții de validitate specifice contractelor individuale de muncă	61

§2. Determinarea calităților părților subsecvent încheierii contractului individual de muncă _____	68
2.1. Perioada de probă _____	69
2.2. Stagiul _____	74
§3. Obligația de informare _____	75
3.1. Aspecte generale și cadrul reglementar _____	75
3.2. Aspecte relevante privind obligația de informare din perspectiva Directivei 91/533/CEE _____	78
3.3. Aspecte relevante privind obligația de informare din perspectiva Directivei 2019/1152 privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană _____	86
§4. Procedura ocupării unui post vacant de natură contractuală în sectorul bugetar _____	88
§5. Nulitatea contractului individual de muncă _____	94
5.1. Aspecte generale _____	94
5.2. Efectele nulității _____	96
§6. Forma scrisă a contractului individual de muncă _____	98
§7. Înregistrarea contractului individual de muncă în registrul general de evidență a salariaților _____	101
§8. Dosarul personal _____	102
<i>Secțiunea a 4-a. Conținutul contractului individual de muncă _____</i>	<i>103</i>
§1. Noțiuni. Clasificări _____	103
§2. Conținutul înscrisului contractual _____	105
§3. Conținutul juridic al contractului individual de muncă _____	106
3.1. Partea legală _____	106
3.2. Partea convențională _____	109
<i>Secțiunea a 5-a. Executarea contractului individual de muncă _____</i>	<i>134</i>
§1. Aspecte generale _____	134
§2. Aspecte privind excepția de neexecutare a contractului individual de muncă _____	136
<i>Secțiunea a 6-a. Modificarea contractului individual de muncă _____</i>	<i>141</i>
§1. Aspecte generale _____	141
§2. Obligația de informare privind modificarea contractului individual de muncă _____	143
§3. Modificarea unilaterală a contractului de muncă _____	145
3.1. Delegarea _____	146
3.2. Detașarea _____	148
3.3. Alte cazuri de modificare unilaterală a unui element esențial _____	153
<i>Secțiunea a 7-a. Suspendarea contractului individual de muncă _____</i>	<i>154</i>
§1. Aspecte generale _____	154

§2. Cauzele de suspendare a contractului individual de muncă _____	155
2.1. Suspendarea de drept _____	155
2.2. Suspendarea contractului de muncă din inițiativa salariatului _____	160
2.3. Suspendarea contractului de muncă din inițiativa angajatorului _____	164
2.4. Suspendarea contractului de muncă prin acordul părților _____	171
§3. Efectele suspendării contractului individual de muncă _____	172
3.1. Aspecte generale _____	172
3.2. Răspunderea angajatorului în raport de dispozițiile art. 52 alin. (2) C. muncii _____	174
<i>Secțiunea a 8-a. Încetarea contractului individual de muncă _____</i>	<i>182</i>
§1. Aspecte generale _____	182
§2. Încetarea de drept a contractului individual de muncă _____	183
2.1. Cazuri de încetare de drept _____	183
2.2. Procedura încetării de drept a contractului de muncă _____	190
§3. Încetarea prin acordul părților _____	190
§4. Concedierea _____	191
4.1. Interdicții la concediere _____	191
4.2. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului _____	196
4.3. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului _____	208
4.4. Decizia de concediere _____	215
4.5. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale prin intermediul instanțelor judecătorești _____	220
§5. Protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia _____	223
5.1. Cadrul normativ european și intern _____	223
5.2. Reguli generale _____	224
5.3. Aspecte privind conformitatea dreptului intern cu prevederile Directivei 2001/23/CE _____	226
§6. Demisia _____	229
<i>Secțiunea a 9-a. Contracte de muncă cu elemente particulare _____</i>	<i>230</i>
§1. Contractul individual de muncă pe durată determinată _____	230
1.1. Principalele prevederi ale Directivei 1999/70/CE privind acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată _____	231
1.2. Reglementarea generală națională _____	232
§2. Contractul individual de muncă cu timp parțial _____	235
2.1. Principalele prevederi ale Directivei 97/81/CE privind acordul-cadru cu privire la munca pe fracțiune de normă _____	235
2.2. Reglementarea generală națională _____	237

§3. Contractul de muncă temporară (munca prin agent de muncă temporară)	240
3.1. Aspecte generale	240
3.2. Raporturile dintre salariatul temporar, agentul de muncă temporară și utilizator	243
3.3. Efecte specifice contractului de muncă temporară	244
3.4. Încetarea contractului de muncă temporară	246
§4. Contractul individual de muncă la distanță (munca la domiciliu și telemunca)	247
4.1. Munca la domiciliu	247
4.2. Telemunca	248
§5. Contractul individual de muncă al zilierilor (munca prestată de zilieri)	253
5.1. Aspecte generale	253
5.2. Activitatea zilierilor. Drepturile și obligațiile părților	254
5.3. Soluționarea litigiilor dintre beneficiari și zilieri	257
Capitolul III. Timpul de muncă și timpul de odihnă	258
<i>Secțiunea 1. Timpul de muncă</i>	258
§1. Aspecte generale	258
§2. Durata, repartizarea și evidența timpului de muncă	260
§3. Munca suplimentară	264
§4. Munca de noapte	265
§5. Norma de muncă	266
<i>Secțiunea a 2-a. Timpul de odihnă</i>	267
§1. Pauza de masă	267
§2. Timpul de odihnă între două zile de muncă	267
§3. Repausul săptămânal	267
§4. Zilele de sărbători legale și alte zile în care nu se lucrează	268
§5. Concediile	269
5.1. Concediul de odihnă	269
5.2. Concediul fără plată	272
5.3. Concediile pentru formare profesională	273
Capitolul IV. Salarizarea	275
<i>Secțiunea 1. Noțiuni introductive</i>	275
<i>Secțiunea a 2-a. Sistemul de salarizare</i>	276
§1. Principiile sistemului de salarizare	276
§2. Formele de organizare a muncii și de salarizare	277
§3. Elementele salariului	277

<i>Secțiunea a 3-a. Plata salariilor</i>	279
<i>Secțiunea a 4-a. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale</i>	280
Capitolul V. Sănătatea și securitatea în muncă	282
<i>Secțiunea 1. Cadrul normativ european și intern</i>	282
<i>Secțiunea a 2-a. Reguli generale</i>	285
<i>Secțiunea a 3-a. Comitetul de securitate și sănătate în muncă</i>	287
<i>Secțiunea a 4-a. Protecția salariaților prin servicii medicale</i>	288
<i>Secțiunea a 5-a. Aspecte privind conformitatea dreptului intern cu prevederile Directivei-cadru 89/391/CEE</i>	288
Capitolul VI. Formarea profesională a salariaților	291
<i>Secțiunea 1. Noțiune și reglementare</i>	291
<i>Secțiunea a 2-a. Obiectivele principale și formele formării profesionale</i>	292
<i>Secțiunea a 3-a. Actul adițional privind formarea profesională</i>	293
<i>Secțiunea a 4-a. Contractul de ucenicie la locul de muncă</i>	294
§1. Noțiunea, părțile și încheierea contractului	294
§2. Conținutul contractului	296
2.1. Clauze specifice contractului de ucenicie	296
2.2. Drepturile și obligațiile angajatorului și ale ucenicului	297
§3. Efectele contractului de ucenicie	300
<i>Secțiunea a 5-a. Contracte speciale de formare profesională organizată de angajator</i>	301
Capitolul VII. Răspunderea juridică	303
<i>Secțiunea 1. Răspunderea disciplinară</i>	303
§1. Aspecte generale	303
§2. Regulamentul intern	304
§3. Condițiile răspunderii disciplinare	308
§4. Abaterea disciplinară	308
§5. Cauze de nerăspundere disciplinară	310
§6. Sancțiunile disciplinare generale	311
§7. Acțiunea disciplinară	313
7.1. Aspecte generale	313
7.2. Procedura disciplinară	314
7.3. Decizia de sancționare disciplinară	319
§8. Radierea sancțiunii disciplinare	323
<i>Secțiunea a 2-a. Răspunderea patrimonială</i>	325
§1. Aspecte generale	325

§2. Răspunderea patrimonială a angajatorului față de salariat	326
§3. Răspunderea patrimonială a salariatului față de angajator	329
3.1. Aspecte generale	329
3.2. Condiții pentru angajarea răspunderii patrimoniale a salariaților	331
3.3. Alte aspecte privind răspunderea patrimonială a salariatului față de angajator	334
§4. Cauze de nerăspundere	335
§5. Obligația de restituire	336
§6. Stabilirea răspunderii patrimoniale și repararea prejudiciului	337
6.1. Stabilirea răspunderii patrimoniale a angajatorului și repararea prejudiciului	337
6.2. Stabilirea răspunderii patrimoniale a salariaților și repararea prejudiciului	339
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea contravențională</i>	344
<i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea penală</i>	352
Capitolul VIII. Inspecția muncii	357
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale</i>	357
<i>Secțiunea a 2-a. Rolul Inspecției Muncii</i>	358
Capitolul IX. Conflictul individual de muncă	362
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale</i>	362
<i>Secțiunea a 2-a. Principiile jurisdicției muncii</i>	363
§1. Principiul soluționării conflictelor individuale de muncă de către instanțe specializate, cu participarea, la judecata în primă instanță, a asistenților judiciari	363
§2. Principiul sesizării instanței de judecată doar de către partea interesată, nu și din oficiu	364
§3. Principiul accesibilității jurisdicției muncii	366
§4. Principiul celerității soluționării cauzelor și aplicării hotărârilor privind conflictele de muncă	367
<i>Secțiunea a 3-a. Noțiunea de conflict individual de muncă</i>	368
<i>Secțiunea a 4-a. Concilierea conflictelor individuale de muncă</i>	369
<i>Secțiunea a 5-a. Părțile în conflictele individuale de muncă</i>	373
<i>Secțiunea a 6-a. Competența și compunerea instanțelor care soluționează conflicte individuale de muncă</i>	374
§1. Competența materială (<i>ratione materiae</i>)	375
§2. Competența teritorială (<i>ratione personae vel loci</i>)	376

§3. Competența în materia contractelor individuale de muncă conform Regulamentul (UE) nr. 1215/2012_____	378
§4. Completul pentru soluționarea conflictelor individuale de muncă_____	379
<i>Secțiunea a 7-a. Termenele de sesizare a instanței</i> _____	381
<i>Secțiunea a 8-a. Reguli speciale de procedură</i> _____	383
§1. Celeritatea soluționării conflictelor individuale de muncă _____	384
§2. Sarcina probei_____	386
<i>Secțiunea a 9-a. Hotărârea instanței de fond</i> _____	392
<i>Secțiunea a 10-a. Căile de atac</i> _____	393
Bibliografie selectivă_____	395